



VILNIAUS UNIVERSITETAS

.....
(pavadinimas didžiosiomis raidėmis)

PAPILDOMŲJŲ STUDIJŲ PROGRAMOS APRAŠAS

.....
(padalinio vadovo pareigos)

Programos komiteto pirmininkas

.....
(vardas, pavardė, parašas)

.....
(vardas, pavardė, parašas)

Vilnius, 2014



PAPILDOMŲJŲ STUDIJŲ PROGRAMOS APRAŠAS

Studijų programos pavadinimas	Studijų programos kodas*

Studijų programą įgyvendinantis VU padalinys	Studijų programos vykdymo kalba (-os)

Studijų sritis	Studijų krypčių grupė	Studijų kryptis (kodas)	Studijų krypties šaka (kodas)

Studijų programos trukmė (metais)	Studijų programos apimtis kreditais	Visas klausytojo darbo krūvis (valandomis)	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos

Studijų programos tikslas

Numatomi studijų rezultatai (studijų programos siekiniai)
1.
2.
3.
4.
5.
...

Studijų metodai	Vertinimo metodai

Priėmimo sąlygos ir reikalavimai	Ankstesnio mokymosi pripažinimo galimybės

Tolesnių studijų galimybės

Studijų programa patvirtinta akademinio kamieninio padalinio taryboje

Studijų metinė kaina*	Kaina patvirtinta*

Išduodamas dokumentas

Studijų programos komiteto pirmininkas	Kontaktinis asmuo

* - pildo Studijų direkcija

**PAPILDOMŲJŲ STUDIJŲ PROGRAMOS PLANAS
(DALYKŲ (MODULIŲ) SAŠAJOS SU STUDIJŲ SIEKINIAIS)**

Studijų dalykai (moduliai) (pagal eiliškumą) (galima suskirstyti semestrais)	Kreditai	Visas klausytojo darbo krūvis	Kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Studijų programos siekiniai					
					1.	2.	3.	4.	5.	...
(dalykas)						x				
(dalykas)								x		
(dalykas)										x
(dalykas)									x	
(dalykas)							x			
(dalykas)					x					
(dalykas)					x					
(dalykas)								x		
(dalykas)										
(dalykas)							x			
(dalykas)						x				
(dalykas)									x	
ir kt.										

Kartu su papildomųjų studijų programos aprašu pateikiami visi dalykų aprašai, kurie parengiami vadovaujantis Vilniaus universiteto Senato komisijos 2012 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. SK-2012-12-4 patvirtinto (pakeisto Senato komisijos nutarimais 2013 m. sausio 31 d. Nr. SK-2013-2-3 ir 2013 m. spalio 24 d. Nr. SK-2013-12-14 patvirtintais pakeitimais ir papildymais) Vilniaus universiteto studijų programų reglamento 3 priede įtvirtintais reikalavimais¹.

¹ Vilniaus universiteto Senato komisijos 2012 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. SK-2012-12-4 patvirtintas Vilniaus universiteto studijų programų reglamentas (pakeistas Senato komisijos nutarimais 2013 m. sausio 31 d. Nr. SK-2013-2-3 ir 2013 m. spalio 24 d. Nr. SK-2013-12-14 patvirtintais pakeitimais ir papildymais).
Prieiga per internetą: < http://www.vu.lt/site_files/SD/Studiju_programu_reglamentas_2014_01_27.pdf > [žiūrėta 2014-02-13].



REKOMENDACIJOS PAPILDOMŲJŲ STUDIJŲ PROGRAMOS APRAŠUI RENGTI

Šio dokumento tikslas – suteikti metodinę pagalbą akademinėms kamieninėms padaliniams darbuotojams, rengiantiems naujos ar atnaujinamos papildomųjų studijų programos aprašą.

Šios rekomendacijos parengtos vadovaujantis Vilniaus universitete vykdyto projekto „Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemos (ECTS) nacionalinės koncepcijos parengimas: kreditų harmonizavimas ir mokymosi pasiekimais grindžiamų studijų programų metodikos kūrimas bei diegimas“ (VP1-2.2-ŠMM-08-V-01-001) rezultatais², ECTS naudotojo vadove pateiktu programos aprašo kontroliniu sąrašu³ ir 2010 m. TUNING⁴ serijos leidiniu, skirtu studijų programos kompetencijoms ir siekiniams⁵.

Papildomųjų studijų programos apraše nurodomi atributai

1. Studijų programos pavadinimas (anglų k. – *Title of the study programme*). Jis turėtų būti trumpas, aiškus, atspindėti papildomųjų studijų programos turinį.
2. Studijų programos kodas (anglų k. – *Code of the study programme*). Pirmi keturi kodo simboliai – studijų kryptis arba kryptis ir jos šaka, kurie nurodomi remiantis Studijų kryptis sudarančių šakų sąrašu⁶; penktasis kodo simbolis – raidė „P“, žymintis, kad programa yra papildomųjų studijų; šeštasis ir septintasis simboliai – programos eilės numeris, kurį suteikia Studijų direkcija, registruodama programą.
3. Studijų programą įgyvendinantis VU padalinys (anglų k. – *Department in charge*). Apraše nurodomas Vilniaus universiteto padalinys, atsakingas už studijų programos įgyvendinimą, ir jo adresas.
4. Studijų programos vykdymo kalba (-os) (anglų k. – *Language(s) of instruction*). Nurodoma, kuria kalba įgyvendinama studijų programa. Jeigu studijų programa įgyvendinama keliomis kalbomis, nurodomos visos.
5. Studijų sritis (anglų k. – *Study area*). Vadovaujantis Studijų sričių ir krypčių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašu⁷, nurodoma, kuriai studijų sričiai – *biomedicinos mokslų* (angl. *Biomedical Sciences*), *humanitarinių mokslų* (anglų k. - *Humanities*), *fizininių mokslų* (anglų k. – *Physical Sciences*), *socialinių mokslų* (anglų k. – *Social Sciences*), *technologijos mokslų* (anglų k. – *Technological Sciences*) – priskiriama studijų programa.
6. Studijų krypčių grupė (anglų k. – *Group of study fields*). Vadovaujantis Studijų sričių ir krypčių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašu⁸, nurodoma, kuriai studijų krypčių grupei priskiriama studijų programa.

² Prieiga per internetą < http://www.ects.cr.vu.lt/Projekto_rezultatai > [žiūrėta 2014-02-13].

³ ECTS User's Guide. 2009. Prieiga per internetą: < http://ec.europa.eu/education/tools/docs/ects-guide_en.pdf > [žiūrėta 2014-02-13].

⁴ Tuning Europos švietimo struktūrų suderinimo („Tuning Educational Structures in Europe“) projektas.

⁵ Tuning Education Structures in Europe. A Guide to Formulating Degree Programme Profiles. Including Programme Competences and Programme Learning Outcomes. 2010.

Prieiga per internetą: < http://www2.archimedes.ee/enic/File/Tuning_Guide_Publicada_CoRe.pdf > [žiūrėta 2014-02-13].

⁶ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymas „Dėl studijų kryptis sudarančių šakų sąrašo patvirtinimo“. Valstybės žinios, 2010-02-23, Nr. 22-1054.

Prieiga per internetą: < http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=365785&p_tr2=2 > [žiūrėta 2014-02-13].

⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 23 d. nutarimas Nr. 1749 „Dėl studijų sričių ir krypčių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašo patvirtinimo“. Valstybės žinios, 2009-12-31, Nr. 158-7135. Prieiga per internetą: < http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=362584&p_query=&p_tr2= > [žiūrėta 2014-02-13].

⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 23 d. nutarimas Nr. 1749 „Dėl studijų sričių ir krypčių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašo patvirtinimo“. Valstybės žinios, 2009-12-31, Nr. 158-7135. Prieiga per internetą: < http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=362584&p_query=&p_tr2= > [žiūrėta 2014-02-13].

7. Studijų kryptis (kodas) (anglų k. – *Study field (code)*). Vadovaujantis Studijų sričių ir kryptių, pagal kurias vyksta studijos aukštosiose mokyklose, sąrašu⁹, nurodoma, kuriai studijų kryptčiai priskiriama studijų programa ir koks studijų kryptties kodas.

8. Studijų kryptties šaka (kodas) (anglų k. – *Branch of study field*). Vadovaujantis Studijų kryptties sudarančių šakų sąrašu¹⁰, nurodoma, kuriai studijų kryptties šakai priskiriama studijų programa ir koks studijų kryptties šakos kodas.

9. Studijų programos trukmė (metais) (anglų k. – *Length of the study programme (in years)*). Laikas, būtinas klausytojui nustatytiems studijų rezultatams pasiekti.

10. Studijų programos apimtis kreditais (anglų k. – *Study programme volume in credits*). Studijų kreditas yra vienetas, kuriuo matuojamas klausytojo darbo krūvis, reikalingas nustatyto lygmens studijų siekiniams pasiekti. ECTS šalių susitarimu standartinė vienu metų studijų apimtis – 60 studijų kreditų (1600 akad. val.).

Papildomųjų studijų apimtis¹¹ gali būti tokia:

- kai pasirinkta magistrantūros ar vientisųjų studijų kryptis ir baigtų pirmosios pakopos studijų kryptis priklauso tai pačiai studijų kryptčių grupei, papildomųjų studijų apimtis negali būti didesnė kaip 60 studijų kreditų;
- kai pasirinkta magistrantūros ar vientisųjų studijų kryptis priklauso kitai studijų kryptčių grupei nei baigta pirmosios pakopos studijų kryptis, papildomųjų studijų apimtis negali būti didesnė kaip 90 studijų kreditų;
- magistrantūros ar vientisųjų studijų programos komitetas, įvertinęs baigtų studijų turinį ir asmens įgytas kompetencijas, gali sumažinti papildomųjų studijų apimtį ir/arba sudaryti individualų papildomųjų studijų planą, kurį tvirtina akademinio kamieninio padalinio vadovas.

11. Visas klausytojo darbo krūvis (valandomis) (anglų k. – *Total student's workload (in hours)*). Valandomis matuojamas laikas, per kurį klausytojas turi sugebėti sėkmingai įvykdyti visas studijų programos užduotis, reikalingas studijų siekiniams pasiekti.

12. Kontaktinio ir savarankiško darbo valandos (anglų k. – *Contact hours and self-study hours*). Nurodant studijų programos apimtį kreditais, svarbu apibrėžti ir juo atitinkantį visą klausytojo darbo krūvį, kurį sudaro kontaktinės valandos (dalyvavimas paskaitose, seminaruose, konsultacijose, praktika ir t. t.) ir savarankiško darbo valandos (darbas bibliotekoje, namų darbų atlikimas, referato rašymas, pranešimo rengimas, pasirengimas egzaminui ir t. t.). Planuojant ir skaičiuojant klausytojo darbo krūvį, laikomasi nuostatos, kad vieną studijų kreditą sudaro 25–30 klausytojo darbo valandų, taigi 5 kreditų dalyko apimtis gali būti 125–150 valandų, priklausomai nuo studijų siekinių ir taikomų studijų metodų.

13. Studijų programos tikslas (anglų k. – *Aim of the study programme*). Studijų programos tikslas neatsiejamas nuo studijų programos siekinių. Tikslą reikėtų formuluoti konkrečiai ir aiškiai (2–3 sakiniais), vengiant ilgų ir abstrakčių sakinių, apjungiant ugdomas kompetencijas.

14. Numatomi studijų rezultatai (studijų programos siekiniai) (anglų k. – *Study programme learning outcomes*). Tai yra teiginiai, nusakantys, ką klausytojas turi žinoti, suprasti ir gebėti sėkmingai baigęs studijų programą. Studijų siekiniai turi būti konkretūs ir aiškūs, suformuluoti objektyviai, turi būti realiai įgyvendinami, reikšmingi siekiant studijų programos tikslo, turi nurodyti standartą (lygį), kurio siekiama. Apibūdinti siekinius, kurie nurodo šias penkias žinių ir gebėjimų grupes, būtina naudotis Studijų pakopų aprašu¹²:

- žinios ir supratimas, jų taikymas;
- gebėjimai atlikti tyrimus;

⁹ *Ibidem*.

¹⁰ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymas „Dėl studijų krypties sudarančių šakų sąrašo patvirtinimo“. Valstybės žinios, 2010-02-23, Nr. 22-1054.

Prieiga per internetą: <http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=365785&p_tr2=2> [žiūrėta 2014-02-13].

¹¹ Vilniaus universiteto Senato komisijos 2012 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. SK-2012-12-4 patvirtintas Vilniaus universiteto studijų programų reglamentas (pakeisto Senato komisijos nutarimais 2013 m. sausio 31 d. Nr. SK-2013-2-3 ir 2013 m. spalio 24 d. Nr. SK-2013-12-14 patvirtintais pakeitimais ir papildymais).

Prieiga per internetą: <http://www.vu.lt/site_files/SD/Studiju_programu_reglamentas_2014_01_27.pdf> [žiūrėta 2014-02-13].

¹² Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. lapkričio 21 d. įsakymas Nr. V-2212 „Dėl studijų pakopų aprašo patvirtinimo“. Valstybės žinios, 2011-11-26, Nr. 143-6721.

Prieiga per internetą: <http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=412604&p_query=&p_tr2=>> [žiūrėta 2014-02-13].

- sprendimų priėmimas ar specialieji gebėjimai;
- bendravimas ar socialiniai gebėjimai;
- gebėjimas mokytis ar asmeniniai gebėjimai.

15. Studijų metodai (anglų k. – *Teaching and learning methods*). Nurodomi visai studijų programai būdingiausi studijų metodai (probleminis dėstymas, įtraukianti paskaita, literatūros analizė, filmų peržiūra, minčių lietus, sąvokų žemėlapis, grupės diskusija, debatai, rašto darbai (esė, kursiniai projektai), pristatymai ir pan.).

16. Vertinimo metodai (anglų k. – *Assessment methods*). Nurodoma, kaip vertinami klausytojų pasiekimai: kuri vertinimo sistema naudojama, išvardijami pagrindiniai vertinimo metodai (egzaminas, kaupiamasis balas ir pan.).

17. Priėmimo sąlygos ir reikalavimai (anglų k. – *Admission requirements*). Nurodoma, kokių studijų kryptių profesinį bakalaurą arba / ir bakalauro kvalifikacinį laipsnį įgijusiems asmenims skirta programa, taip pat galima nurodyti papildomus reikalavimus, kurie taikomi siekiantiems dalyvauti programoje, priėmimo tvarka.

18. Ankstesnio mokymosi pripažinimo galimybės (anglų k. – *Recognition of prior learning*). Nurodoma, ar (ir kaip) pripažįstamas ankstesnis mokymasis, t. y. kokiu pagrindu gali būti įskaityti anksčiau studijuoti dalykai. Rekomenduojama nurodyti, kad sprendimą dėl sukauptų kreditų perkėlimo priima Studijų programos komitetas.

19. Tolesnių studijų galimybės (anglų k. – *Access to further studies*). Trumpai apibūdinamos tolesnių studijų galimybės, nurodant į kokių kryptių magistro programas klausytojas, baigęs papildomųjų studijų programą, galės stoti.

20. Studijų programa patvirtinta akademinio kamieninio padalinio taryboje (anglų k. – *Study programme approved by the academic unit council*). Nurodoma akademinio kamieninio padalinio tarybos posėdžio, kuriame buvo patvirtinta studijų programa, data ir nutarimo numeris.

21. Studijų metinė kaina (anglų k. – *Annual tuition fee*). Nurodoma rektoriaus įsakymu patvirtinta metinė papildomųjų studijų programos kaina.

22. Kaina patvirtinta (anglų k. – *Annual tuition fee approved*). Nurodoma rektoriaus įsakymo, kuriuo patvirtinta metinė programos kaina, data ir numeris.

23. Išduodamas dokumentas (anglų k. – *Document awarded*). Nurodoma, kad klausytojui, baigusiam programą, vadovaujantis Vilniaus universiteto papildomųjų studijų programų baigimo pažymėjimų administravimo tvarka, išduodamas programos baigimą liudijantis pažymėjimas.

24. Studijų programos komiteto pirmininkas (anglų k. – *Chair of the study programme committee*). Nurodomas studijų programos komiteto pirmininko vardas, pavardė, mokslinis laipsnis, kontaktiniai duomenys.

25. Kontaktinis asmuo (anglų k. – *Contact person*). Nurodomi Vilniaus universiteto darbuotojo, galinčio suteikti informaciją apie programą, vardas, pavardė ir kontaktiniai duomenys.